

Siekama sukurti efektyvią pagalbos vyrams sistemą

Arūnas KARALIŪNAS

Nedrįsta ieškoti paramos

Vyrai patiria įvairių vidinių išgyvenimų dėl finansinės padėties, socialinio statuso, vyro ir moters vaidmenų pasikeitimo šiuolaikinėje visuomenėje ir finansinės krizės.

Tarp dažniausiai vyrus kankinančių problemų yra užduramas, vienišumas, finansų stoka, nusivylimas gyvenimu. Dauguma vyrų su jomis mėgina susidoroti patys ir nesikreipia pagalbos, o nesugebėdami savarankiškai išspręsti destruktivių sunkumų, jie pasižymi destruktivių elgesiu žmogaus ar artimiausios aplinkos atžvilgiu. Tai tampa smurto šeimoje, nesaikingo alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimo, agresyvaus elgesio prie automobilio vairo, emigracijos priežastimis.

Pasak specialistų, vyrai dažnai vengia pagalbos. Vis dar gajus ištikinimas, kad vyras yra stiprus ir galingas šeimos ramstis. Žmogui dažnai sunku pripažinti, kad jam reikia psichologo pagalbos. Nors teigiamų poslinkių šioje srityje matyti, pagalbos prašoma pernelyg retai.

Dauguma tyrimų moterims

„Siekime išryškinti tikrąsias vyrų problemas ir sukurti efektyvią pagalbos sistemą“, – kalbėjo Vyrų krizių centro (VKC) projekto vadovė Nerija Kondrotaitė.

VKC vykdo projektą „Vyrai kaip savita socialinė grupė: problemų at-

pažinimas ir sprendimų modeliavimas Lietuvos sociokultūriniame kontekste“.

Šiuo metu vykdomas paprojektas, kurio tikslas – sukurti stebėsenos sistemos modelį, siekiant pagerinti teikiamos pagalbos kokybę ir veiksmingumą vyrams, patiriantiems krizę.

„Atliekama daug tyrimų, skirtų moterims, o vyrai šioje srityje yra užmiršti. Norime užpildyti atsiradusią spragą“, – kalbėjo N.Kondrotaitė.

Pagrindiniai paprojektinio uždaviniai – atlikti tyrimą vyrų patiriamų krizių priežastims išsiaiškinti ir stebėsenos modeliui sukurti, teikti konsultacijas socialinių ir psichologinių problemų turintiems vyrams, pristatyti visuomenei psichosocialinės gerovės stebėsenos modelį.

Prašė atsakyti į klausimus

Visoje Lietuvoje vykdomo tyrimo metu buvo užpildyta 800 anketų.

„Vyrai yra ta žmonių grupė, kuri sunkiausiai pildo anketas, todėl toks anketų skaičius – neblogas rezultatas“, – džiaugėsi VKC atstovė.

Šiuo metu specialistai apibendrina tyrimo duomenis ir kuria stebėsenos sistemos modelį. Stebėsenos modelis bus objektyvių rodiklių visuma, padedanti atpažinti problemas, jų mastą, paplitimą ir sunkumą. Anketų duomenys bus gretinami su oficialių šalies įstaigų pateikiama statistika ir tuomet ieškoma problemų sprendimo būdų.

Siekiant surinkti anketas ir į šį tyrimą įtraukti kuo daugiau vyrų surengti 8 informaciniai forumai,

kuriuose dalyvavo 160 įvairių organizacijų žmonių. Šių forumų tikslas buvo skleisti informaciją apie vykdomą tyrimą ir surinkti tikslinės grupės narius – vyrus, susiduriančius su įvairiomis psichologinėmis ir socialinėmis krizėmis.

„Itin svarbu viešinti ir garsiai kalbėti apie vyrų problemas“, – ištikinusi N.Kondrotaitė.

Išgirdo daugiau žmonių

VKC specialistai nuolat teikė individualias psichologines konsultacijas besikreipiantiems vyrams. „Galime pasidžiaugti, kad apklausos atlikimas visoje Lietuvoje išplėtė ir centro veiklą – teko konsultuoti vyrus apklausos atlikimo metu, nuolat sulaukiami skambučių ir elektroninių laiškų įvairiais klausimais, stengiamės konsultuoti nuotoliniu būdu“, – naudinga patirtimi dalijosi N.Kondrotaitė.

Vyrai dažnai pagalbos kreipiasi dėl skrybių šeimoje ir santykių su vaikas nutraukus santuoką, priklausomybių, paramos grįžus iš kalnimo įstaigos. „Kiekvienos amžiaus grupės vyrai susiduria su skirtingomis problemomis, tačiau ryškėja tendencija, kad pagalbos reikia vis jaunesniems žmonėms“, – kalbėjo N.Kondrotaitė.

Jaunimas dažnai kenčia dėl priklausomybės nuo lošimo, vidutinio amžiaus vyrams dažniau reikia pagalbos dėl santykių šeimoje, alinančio darbo emigracijoje siekiant gauti didesnes pajamas.

Apie asociaciją Vyrų krizių centrą

- VKC yra nepriklausoma, pelno nesiekianti, savanoriškumo principu jau 5 metus veikianti organizacija, kuriai priklauso specialistai ir savanoriai, norintys prisidėti sprendžiant vyrų ir jų šeimos narių socialines bei psichologines problemas. Centras vykdo ne tik psichosocialinę reabilitacinę pagalbą, bet ir prevencinę veiklą, visi jo specialistai turi daugelio metų socialinio, psichologinio ir teisinio darbo patirtį.
- VKC subūrė kvalifikuotų savanorių komandą, sukūrė metodiką dirbti su jaunimu: su itin sunkiais paaugliais dirba specialistai kartu su savanoriais sportininkais, kurie paaugliams yra autoritetas.
- Inicijatyvinė VKC grupė – tai specialistai (psichologai, socialiniai darbuotojai, sociologai, teisininkai)

ir savanoriai, nuolat teikiantys psichosocialines ir teisines paslaugas vyrams bei jų šeimoms nariams, dalyvauja vykdamas vietinius projektus, paramos ir labdaros akcijas mokyklose, seniūnijose, bendruomenių centruose.

- Inicijatyvinė grupė atsakinga už psichosocialinių paslaugų teikimą, turi profesinės patirties konsultuojant vyrus ir paauglius darbo su socialinės rizikos bei socialinę atskirtį dėl socialinės intergracijos problemų patiriantiais asmenimis.
- Sukaupta patirties vykdamas visuomenės gebėjimų ugdymą antidiskriminacijos srityje, rengiant seminarus, paskaitas, forumus ir organizuojant pagalbos teikimą diskriminaciją patyrusiems asmenims per savianalizės ir savireabilitacijos grupinę ar individualią terapiją.

Projektas buvo viešinamas radijo ir televizijos laidų metu, nuolat rengiami straipsniai. Įvairiomis priemonėmis pavyko priartėti prie tikslinės grupės ir pranešti visuomenei apie aktualias problemas.

Visas paprojektas bus išsamiai pristatytas tarptautinėje konferencijoje, kurią surengti numatoma 2014 metų birželio 20 dieną. Į ją kviečiami visi, kuriems aktualios vyrų problemos, atliktas tyrimas ir naujas stebėsenos modelis.

(Užs. 14K818-1)

LIETUVOS IR ŠVEICARIJOS
BENDRADARBIAVIMO PROGRAMA

